

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Zarządzanie zasobami ludzkimi
Nazwa w języku angielskim:	Human Resource Management	
Język wykładowy:	Język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Jarosław Kardas, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Jarosław Kardas, prof. uczelni
Założenia i cele przedmiotu:		1. Przekazanie studentom wiedzy z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi w administracji publicznej, 2. Kształtowanie umiejętności stosowania metod, narzędzi i modeli zarządzania, 3. Rozwijanie kompetencji zorganizowanej i odpowiedzialnej pracy zarówno samodzielnej jak też w zespole, również jako kierownik, w zakresie przygotowywania projektów w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi, ponadto kształtowanie krytycznej świadomości ustawicznego doskonalenia wiedzy i umiejętności w dziedzinie zarządzania zasobami ludzkimi.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	fundamentalne pojęcia, zadania, perspektywy i ewolucję zarządzania zasobami ludzkimi w kontekście ich genezy w ramach nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki o polityce i administracji,	K_W08
W_02	zasady zarządzania zasobami ludzkimi, szczególnie w zakresie znaczenia zarządzania zasobami ludzkimi dla strategii organizacji,	K_W15

	zachowań organizacyjnych i stanowisk pracy, przywództwa, motywowania, oceniania i zaangażowania pracowników, polityki kadrowej, rekrutacji i zarządzania talentami, rozwoju pracowników poprzez wiedzę, systemu wynagradzania i efektywności pracowników, umów, relacji i komunikacji w pracy, dobrostanu i bezpieczeństwa pracowników, podstaw międzynarodowego zarządzania zasobami ludzkimi,	
W_03	podstawowe metody badań, narzędzia i normy pozwalające objaśnić i zilustrować konkretne zjawiska i procesy w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi jak metody badania postaw pracowników, gromadzenia danych, narzędzia strategicznego zarządzania zasobami ludzkimi, planowania i wdrażania szkoleń, zarządzania wydajnością pracowników, wynagradzania pracowników, oceny pracy oraz normy etyczne.	K_W05 K_W08 K_W16
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	prawidłowo dokonywać obserwacji, opisu, analizy, interpretacji i wyjaśnienia zjawisk i procesów oraz ich wzajemnych relacji w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, gromadząc w tym celu odpowiednie dane, i stosując podstawowe ujęcia i pojęcia teoretyczne, co w rezultacie pozwala mu na formułowanie własnych opinii, oraz stawianie i weryfikowanie prostych hipotez badawczych i rozwiązywanie typowych problemów organizacji w ramach wyżej wymienionej problematyki,	K_U05
U_02	w zgodzie z obowiązującymi normami i regułami, posługiwać się podstawowymi metodami i narzędziami opisu, analizy i rozwiązywania problemów organizacji w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi,	K_U06
U_03	zrozumieć i analizować zjawiska społeczne, samodzielnie komunikować się z otoczeniem, wykorzystując w tym celu nabytą wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi i inne źródła, także w języku obcym.	K_U09
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	przekazywania i obrony własnych poglądów oraz ciągłego rozwoju,	K_K01
K_02	świadomych postaw etycznych oraz uczestnictwa w projektach z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi.	K_K02
Forma i typy zajęć:		Wykłady.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu ekonomii, podstaw zarządzania i prawa.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Podstawowe pojęcia zarządzania zasobami ludzkimi w administracji. 2. Etapy procesu kadrowego. 3. Analiza kadrowa i polityka kadrowa.		

4. Narzędzia rekrutacji i selekcji.
5. Formy zatrudnienia pracownika.
6. Proces adaptacji.
7. Procesy pracy.
8. Aspekty kadrowe Ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz Ustawy o pracownikach samorządowych.
9. Teorie motywacji i systemy motywacyjne stosowane w administracji publicznej.
10. Proces oceniania pracowników.
11. Proces kontrolowania pracowników.
12. Proces szkolenia i kariery pracowników.
13. Podstawowe systemy wynagradzania pracowników.
14. Dokumentacja personalna. Struktura teczek personalnej.
15. Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz podstawowe zasady prawa pracy.

Literatura podstawowa:

1. M. Armstrong, S. Taylor, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wolters Kluwer, Warszawa 2016.
2. J.S. Kardas, Dobre praktyki zarządzania zasobami ludzkimi: Analiza i planowanie, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019.
3. T. Oleksyn, Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
4. Ustawa o pracownikach urzędów państwowych.
5. Ustawa o pracownikach samorządowych.

Literatura dodatkowa:

1. H. Król, A. Ludwiczynski (red.), Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji, WN PWN, Warszawa 2014.
2. J.S. Kardas (red.), Budowanie relacji w zarządzaniu zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Studio Emka, Warszawa 2009.
3. J. S. Kardas, Zarządzanie zasobami ludzkimi. Materiały do zajęć., www.kardas.pl
4. Czasopisma branżowe: „Harvard Business Review”, „Personel & Zarządzanie”, „Human Resource Management”, „Sustainability”, „Entrepreneurship and Sustainability Issues”.
5. J.S. Kardas, Job Crafting in individualisation fields of company human resources, Entrepreneurship and Sustainability Issues 7(3) 2020: 1937-1950.
[https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.3\(33\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.3(33))
6. N. Wilton, Introduction to Human Resource Management, SAGE Publications Ltd., 2019.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład problemowy.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studenta:

Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Test pisemny
W_02	Test pisemny
W_03	Test pisemny

U_01	Kolokwium ustne obejmujące zadanie problemowe
U_02	Kolokwium ustne obejmujące zadanie problemowe
U_03	Kolokwium ustne obejmujące zadanie problemowe
K_01	Obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach
K_02	Obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach
Forma i warunki zaliczenia:	
Wykład: zaliczenie na ocenę. Punktowy zakres ocen: 12-11 pkt. – bardzo dobry; 10 pkt. – dobry plus; 9 pkt. – dobry; 8 pkt. – dostateczny plus; 7-6 pkt. – dostateczny; 5-0 pkt. – niedostateczny	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	30 godzin
Konsultacje	5 godzin
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	25 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	40 godzin
Przygotowanie do zaliczenia	20 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		System ochrony prawnej w Unii Europejskiej
Nazwa w języku angielskim:	The judicial system in the European Union	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		- drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marzena Andrzejewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Marzena Andrzejewska
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy obejmuje podstawowe zasady działania instytucji ochrony prawnej Unii Europejskiej, w tym Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz pogłębioną znajomość struktur, instytucji, więzi i relacji w Unii Europejskiej. 2. Opanowanie umiejętności interpretowania i stosowania podstawowych regulacji prawnych dotyczących ochrony prawnej w Unii Europejskiej, w tym postępowań przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. 3. Nabycie gotowości do identyfikowania priorytetów w realizacji celów i zadań instytucji Unii Europejskiej w zakresie ochrony prawnej oraz świadomego korzystania ze swoich praw i wypełniania obowiązków.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię z zakresu systemu ochrony prawnej Unii Europejskiej.	KW_11, K_W12
W_02	podstawy działania instytucji ochrony prawnej Unii Europejskiej, takich jak Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i podstawy prawne funkcjonowania systemu ochrony prawnej Unii Europejskiej.	KW_11, K_W12
W_03	w sposób pogłębiony struktury, instytucje, więzi i relacje w administracji Unii Europejskiej.	KW_11, K_W12

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	interpretować i stosować podstawowe regulacje prawne z zakresu ochrony prawnej w Unii Europejskiej.	KU_02
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	wskazania priorytetów w realizacji celów i zadań instytucji Unii Europejskiej w zakresie ochrony prawnej.	KK_01
Forma i typy zajęć:		Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
znajomość podstawowych zagadnień dotyczących źródeł prawa i instytucji Unii Europejskiej.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Historia i rozwój sądownictwa w UE, 2. Struktura TSUE po zmianach wprowadzonych Traktatem z Lizbony, 3. Pozycja prawna sędziego TSUE i rzecznika generalnego, 4. Organizacja TSUE: Trybunał Sprawiedliwości, Sąd, 5. Podstawowe zasady postępowania przed TSUE (faza pisemna, faza ustna), 6. Postępowanie przeciwko państwom o naruszenie obowiązków członkowskich, 7. Skarga o stwierdzenie nieważności aktu prawa UE, 8. Skarga na bezczynność organu UE, 9. Skarga dotycząca odpowiedzialności odszkodowawczej UE, 10. Pytanie prejudycjalne, 11. Odwołanie od wyroku Sądu do Trybunału.		
Literatura podstawowa:		
1. Prawo Unii Europejskiej, pod red. J. Barcika, R. Grzeszczaka, Warszawa 2025		
Literatura dodatkowa:		
1. J. Barcz, M. Górka, A. Wyrozumska, Instytucje i prawo Unii Europejskiej, Warszawa 2020; 2. Ustrój Unii Europejskiej, pod red. J. Barcza (t. 1 i t.2), Warszawa 2010; 3. System ochrony prawnej w Unii Europejskiej, pod red. A. Wyrozumskiej, Instytut Wydawniczy Euro Prawo, Warszawa 2010.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	
W_01 - W_03	zaliczenie pisemne sprawdzające stopień opanowania przez studenta materiału określonego w treści modułu kształcenia.	
U_01	zaliczenie pisemne sprawdzające stopień opanowania przez studenta materiału określonego w treści modułu kształcenia.	
K_01	ocena zaangażowania studenta w dyskusję w ramach wykładu konwersatoryjnego.	
Forma i warunki zaliczenia:		

Wykład – zaliczenie pisemne z oceną w formie pytań otwartych. Podstawą zaliczenia pisemnego jest opanowanie co najmniej w stopniu dostatecznym przypisanych modułowi treści kształcenia. Ocena zaliczenia pisemnego: 91 – 100% - bardzo dobry 81 – 90 % - dobry plus 71 – 80 % - dobry 61 – 70 % - dostateczny plus 51 – 60 % - dostateczny 50 – 0 % - niedostateczny	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
Konsultacje	30 godz.
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	20 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	10 godz.
Konsultacje	30 godz.
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych	20 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	15 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia myśli ustrojowo-administracyjnej i socjologiczno-ekonomicznej
Nazwa w języku angielskim:	The history of the administrative-institutional, sociological and economic thought	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy

Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Arkadiusz Indraszczyk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Arkadiusz Indraszczyk
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest ukazanie w rozwoju historycznym głównych tendencji zmian ustrojowych, administracyjnych i społeczno-ekonomicznych, przedstawienie głównych idei i doktryn, przybliżenie sylwetek wybranych myślicieli. Uzyskana wiedza pozwoli studentom zapoznać się z genezą, ewolucją, a także doktrynalnymi uwarunkowaniami kształtowania współczesnych instytucji politycznych i administracyjnych, stosunków społecznych i ekonomicznych
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	wiedzę historyczną dotyczącą rozwoju myśli ustrojowo-administracyjnej i społeczno-ekonomicznej	K_W16
W_02	wiedzę nt. genezy, ewolucji i historycznych uwarunkowań funkcjonowania współczesnych instytucji politycznych i administracyjnych, struktur społecznych i ekonomicznych	K_W02
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	odnaleźć filiacje, wskazać wpływ pewnych idei i poglądów głoszonych w przeszłości na współczesne programy polityczne, ekonomiczne i społeczne.	K_U01
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_02	analizy poziomu swojej wiedzy i potrzeby jej pogłębiania	K_K01
K_02	krytycznej oceny zmian zachodzących w społeczeństwie, działania na rzecz umacniania i rozwoju demokracji, kształtowania społeczeństwa obywatelskiego	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Ogólna wiedza historyczna

Treści modułu kształcenia:

1. Podstawy wiedzy historycznej - kulturowe świadectwa życia gospodarczego, społecznego i politycznego.
2. Państwo i władza w cywilizacjach Starożytnych.
3. Myśl polityczno-prawna i ustrojowa starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu, w tym koncepcje państwa Platona i Arystotelesa.
4. Idee wczesnego chrześcijaństwa - Augustyn z Hippony i jego koncepcje państwa;
5. Główne tendencje myśli społecznej i ekonomicznej wieków średnich: myśl polityczno-prawna i ekonomiczna św. Tomasza z Akwinu. Odkrycie Arystotelesa. Koncepcja rządu reprezentatywnego w poglądach Marsyliusza z Padwy.
6. Społeczna i polityczna refleksja doby renesansu - Reformacja. Koncepcje N. Machiavellego i J. Bodina. Przyczyny ekonomiczne renesansowych utopii. Polska myśl polityczno-ekonomiczna doby renesansu.
7. Myśl polityczno-prawna XVII wieku - podstawy nowożytności: H. Grocjusz, T. Hobbes, J. Locke. Konstrukcja praw naturalnych.
8. Doktryna polityczna i ekonomiczna oświecenia francuskiego. Społeczne, polityczne i ekonomiczne idee rewolucji francuskiej.
9. Myśl społeczna i polityczna dziewiętnastego wieku. Społeczne i polityczne idee konserwatyzmu. Myśl społeczno-ekonomiczna i polityczna liberalizmu. Początki pozytywizmu i socjologii.
10. Doktryna „oświeconego absolutyzmu i „państwo policyjne” na przykładzie Prus, Austrii i Rosji.
11. Główne nurty myśli ustrojowo-politycznej i społeczno-ekonomicznej przełomu XIX i XX wieku. Darwinizm społeczny; Liberalizm versus socjalizm, anarchizm, społeczna nauka Kościoła.
12. Społeczne i ekonomiczne implikacje rewizjonizmu i reformizmu - anarchosyndykalizm.
13. Myśl ekonomiczna w czasach „wielkiego kryzysu”; Solidarystyczna teoria społeczeństwa i państwa. Rasizm i nacjonalizm.
14. Demokracja, autorytaryzm i totalitaryzm w okresie międzywojennym. Leninizm, stalinizm i tzw. socjalizm realny
15. Ideologia państwa dobrobytu Europejska myśl chrześcijańskiej demokracji. Dekolonizacja - Odradzanie się życia społeczno-polityczno-ekonomicznego w państwach „trzeciego świata”.
16. Główne nurty współczesnej myśli ustrojowo-administracyjnej i społeczno-ekonomicznej. Ewolucja XX- wiecznego liberalizmu i konserwatyzmu. Perspektywy liberalizmu i socjaldemokracji. Model dalekowschodni i skandynawski
17. Projektowanie uniwersalne – zmiana postrzegania roli i miejsca w społeczeństwie osób z szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami

Literatura podstawowa:

1. I. Barwicka-Tylek, J. Malczewski, Historia myśli ustrojowej i społecznej, Wolters Kluwer, Warszawa 2014
2. J. Gardawski, L. Gilejko, J. Siewierski, R. Towalski, Socjologia gospodarki, wyd. Difin, Warszawa, 2012, (wyd. 2)
3. M. Godelier, Idee i materia: myśl gospodarka społeczeństwo, WYD UJ, Kraków, 2012
4. J. Justyński, I. Justyńska, Historia myśli socjologiczno - ekonomicznej. Wolters Kluwer, Warszawa 2012
5. M. Król, Historia myśli politycznej. Od Machiavellego po czasy współczesne. Wyd. Arche, Gdańsk 1998

6. Perspektywy i doświadczenia edukacji inkluzyjnej, redakcja naukowa: Lesław Pytka, Tamara Zacharuk, Małgorzata Wiśniewska; Siedlce 2016

Literatura dodatkowa:

1. J. Baszkiewicz, Powszechna historia ustrojów państwowych, Gdańsk 1998
2. D., Barmey, Społeczeństwo sieci, tłum. M. Fronia, wyd. Sic! Warszawa, , 2008
3. Z. Bauman, M. Timm, Socjologia, wyd. ZYSK i sp. Poznań 2004 i wydania późn.
4. P. L Berger, Zaproszenie do socjologii, wyd. PWN, Warszawa, 2007
5. P. L Berger, Th. Luckmann. Społeczne tworzenie rzeczywistości, wyd. 3 PWN, Warszawa 2010
6. Ted. C. Lewellen, Antropologia polityczna. Wprowadzenie, wyd. UJ, Kraków 2010
7. M. Weber, Racjonalność. Władza. Odczarowanie Wyd. Poznańskie Poznań, 2011
8. Instytucjonalne uwarunkowania inkluzji społecznej. Synergia działań, redakcja naukowa Ewa Jówko, Siedlce 2019

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych, elementy konserwatorium

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Test zaliczeniowy jednokrotnego wyboru
U_01	Ocena rozmów ze studentami podczas zajęć
K_01, K_02	Ocena rozmów ze studentami podczas zajęć

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Formą zaliczenia jest test jednokrotnego wyboru.

Sposób oceniania:

100-91% bdb,
90-81 db +,
80-71 db
70-61 dst+
60-51 dst,
50 i mniej ndst

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30 godzin
Konsultacje	7,5 godziny
Studiowanie zadanych fragmentów literatury	15 godzin

Przygotowanie się do zajęć	7,5 godziny
Przygotowanie się do zaliczenia	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Konsultacje	7,5 godziny
Studiowanie zadanych fragmentów literatury	25 godzin
Przygotowanie się do zajęć	12,5 godziny
Przygotowanie się do zaliczenia	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Socjologia administracji
Nazwa w języku angielskim:	Sociology of administration	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		ADMINISTRACJA
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	Pierwszy	
Semestr:	1	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Adam Bobryk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Adam Bobryk
Założenia i cele przedmiotu:		Celem głównym jest przekazanie podstawowej wiedzy objaśniającej społeczne uwarunkowania

		działalności administracji publicznej jako wyodrębnionej organizacji sfery życia (politycznej i gospodarczej).
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Funkcjonowanie struktur i instytucji społecznych oraz identyfikuje rodzaje więzi społecznych.	K_W01
W_02	Zasady funkcjonowania ustroju politycznego państwa oraz uwarunkowania historyczne i kulturowe.	K_W02
W_03	Wybrane metody i techniki opisu struktur społecznych i zmian w nich zachodzących.	K_W07
W_04	Relacje i więzi pomiędzy osobami w administracji publicznej.	K_W08
W_05	Procesy zmian struktur i instytucji administracji publicznej oraz funkcjonujące więzi prawne i organizacyjne	K_W15
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczne oddziałujące na administrację i prawo oraz wzajemne relacje między zjawiskami społecznymi.	K_U01
U_02	Analizować zjawiska społeczne, w powiązaniu z umiejętnością pogłębionej teoretycznej oceny tych zjawisk w obszarze administracji i prawa z zastosowaniem wybranej metody badawczej z zakresu socjologii, nauk związanych z administracją oraz prawem.	K_U09
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Przyjmowania profesjonalnej i etycznej postawy dla skutecznego współdziałania w grupie i wykonywania w niej różnych ról społecznych.	K_K02
K_02	Krytycznej oceny zmian zachodzących w strukturach i instytucjach społecznych i doskonalenia swojej wiedzy oraz umiejętności z zakresu różnych dziedzin oraz dyscyplin.	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe informacje z zakresu socjologii, funkcjonowania społeczeństwa, instytucji publicznych, organizacji i zarządzania.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Socjologia jako nauka o społeczeństwie 2. Socjologia administracji jako subdyscyplina socjologii. 3. Socjologia administracji a socjologia organizacji i socjologia prawa. 4. Prawo i jego społeczna percepcja. 5. Kultura prawna. 6. Jurydyzacja życia a efektywność stanowionego prawa. 7. Instytucjonalizacja władzy. 8. Koncepcja typu idealnego biurokracji Maxa Webera.		

9. Biurokracja a jej społeczne postrzeganie.
10. Społeczeństwo obywatelskie.
11. Opinia społeczna a administracja.
12. Kontrola społeczna w aspekcie funkcjonowania administracji.
13. Informacja w administracji publicznej.
14. Rynek medialny a administracja.
15. Kultura organizacyjna w administracji.
16. Administracja publiczna wobec wielokulturowości.
17. Zmiana społeczna i konflikt społeczny.
18. Ryzyko a zachowania ryzykowne.
19. Przejawy patologii w administracji.

Literatura podstawowa:

P. Sztompka, Socjologia. Wykłady o społeczeństwie, Kraków 2021.
 R. Gawłowski, Między współpracą a przetargiem i rywalizacją. Relacje rządowo-samorządowe w systemie administracji publicznej, Warszawa 2019.
 Socjologia administracji in statu nascendi, red. K. Motyka, R. Stec, Warszawa 2013.

Literatura dodatkowa:

Prawo jest dla obywateli i im ma służyć. Wokół myśli Adama Czarnoty, red. W. Zomerski, F. Cyuńczyk, P. Eckhardt, M. Paździora, Warszawa 2024.
 M. Kowalczyk, Cyfrowe państwo. Uwarunkowania i perspektywy, Warszawa 2019.
 Wzorce i zasady działania współczesnej administracji publicznej, red. B. Jaworska-Dębska, P. Kledzik, J. Sługocki, Warszawa 2020.
 A. Sobczyk, RODO. Rozproszona władza publiczna, Kraków 2019.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metoda wykładu konwersacyjnego z wykorzystaniem środków multimedialnych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć oraz zaliczenia
W_02	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć oraz zaliczenia
W_03	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć oraz zaliczenia
W_04	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć oraz zaliczenia
W_05	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć oraz zaliczenia
U_01	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć, zaliczenia oraz wykonanego eseju
U_02	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć, zaliczenia oraz wykonanego eseju
K_01	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć
K_02	weryfikacja efektu w trakcie oceny aktywności podczas zajęć, zaliczenia oraz wykonanego eseju

Forma i warunki zaliczenia:

Studenci uzyskują ocenę na podstawie zaliczenia pisemnego. Uwzględniana jest również praca w ciągu całego semestru: aktywność w trakcie zajęć, napisanie eseju.

Pod uwagę przy końcowej ocenie brane są następujące elementy: zaliczenie pisemne – maksymalnie 8 pkt; szczególna aktywność na zajęciach – maksymalnie 1 pkt.; esej – maksymalnie 1 pkt.

Obowiązuje następująca skala ocen:

0 – 4,0 pkt. – ocena ndst.

4,5 – 5,0 pkt. – ocena dst

5,5 – 6,0 pkt. - ocena dst +

6,5 – 7,0 pkt. – ocena db

7,5 – 8,0 pkt. – ocena db +

Od 8,5 – ocena bdb

Spełnienie wszystkich warunków pozwala na uzyskanie pozytywnej oceny.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30
Konsultacje	0,5
Studiowanie literatury	16
Napisanie eseju	7
Przygotowanie do zaliczenia	21,5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	18
Konsultacje	0,5
Studiowanie literatury	16
Napisanie eseju	7
Przygotowanie do zaliczenia	33,5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Ekonomia sektora publicznego
Nazwa w języku angielskim:	Economy of public sector	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja

Jednostka realizująca:		Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)			Drugiego stopnia
Rok studiów:		Pierwszy	
Semestr:	1		
Liczba punktów ECTS:		4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Monika Niedziółka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Monika Niedziółka	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy odnośnie instytucji, organizacja, instrumentów i narzędzi funkcjonowania państwa w gospodarce rynkowej. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie analizowania warunków prawno-organizacyjnych, zadań oraz działań państwa w obszarze gospodarki państwowej i prywatnej oraz praktycznego wykorzystania wiedzy ekonomicznej w kontekście funkcjonowania struktur państwowych. 3. Nabycie gotowości do krytycznej oceny własnej wiedzy ekonomicznej, korzystania z wiedzy eksperckiej oraz kierowania się etyką i społeczną odpowiedzialnością w życiu zawodowym.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	główne pojęcia związane z ekonomicznymi aspektami funkcjonowania sektora publicznego		K_W04,
W_02	ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach sektora publicznego odpowiedzialnych za gospodarkę, zasadach ich funkcjonowania, uwarunkowaniach prawno-organizacyjnych oraz powiązaniach z sektorem prywatnym		K_W07, K_W04
W_03	ma pogłębioną wiedzę o instrumentach interwencji sektora publicznego w gospodarkę, uwarunkowaniach prawnych i administracyjnych interwencjonizmu państwowego, a także zakresu roli państwa w gospodarce.		K_W04, K_W05, K_W07
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi określić następstwa różnych wyborów ekonomicznych w sektorze publicznym		K_U04
U_02	potrafi prawidłowo wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną do opisu i analizowania przyczyn i przebiegu różnych procesów ekonomiczno-społecznych		K_U07

U_03	podejmować działania dotyczące współdziałania w grupie.	K_U14
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	przygotowania samodzielnych projektów dotyczących uwarunkowań prawnych, społecznych i ekonomicznych związanych z działalnością samorządu terytorialnego.	K_K03
K_02	myślenia i działania adekwatnie do zmian zachodzących w otoczeniu prawnym i instytucjonalnym, które implikują zmiany w zakresie relacji pomiędzy podmiotami i strukturami samorządu terytorialnego.	K_K04
K_03	ma świadomość konieczności doskonalenia swojej wiedzy w związku ze zmiennością uwarunkowań i rozwiązań w sektorze publicznym	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykład i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
znajomość podstawowych pojęć z ekonomii		
Treści modułu kształcenia:		
1. Podstawowe pojęcia i przedmiot ekonomii 2. Rola państwa w gospodarce 3. Efektywność rynku 4. Dobra publiczne i dobra prywatne 5. Efekty zewnętrzne 6. Inne zawodności rynku 7. Dochody publiczne i struktura wydatków publicznych 8. Podatki a efektywność ekonomiczna 9. Optymalne opodatkowanie 10. Polityka monetarna państwa		
Literatura podstawowa:		
1. J.E.Stiglitz, Ekonomia sektora publicznego, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2015 2. M.Podstawka (red.), Finanse : instytucje, instrumenty, podmioty, rynki, regulacje, PWN, 2017 3. M.Brol, Zarys ekonomii sektora publicznego, Wyd. UE we Wrocławiu, 2010		
Literatura dodatkowa:		
1. M.Garbicz, Z.Staniek, Mikroekonomia, Problemy zawodności rynku, Wyd. Wyższej szkoły Menedżerskiej w Warszawie, Warszawa 2009 1. M.Mazzucato, Przedsiębiorcze państwo: obalić mit o relacji sektora publicznego i prywatnego, WE Heterodox, 2016		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia audytoryjne - zespołowe lub indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych (kazusy, dyskusja)		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	
W_01 - W_04	egzamin pisemny w formie testu; kolokwia pisemne w formie testu	
U_01 – U_05	przygotowanie prezentacji problemowych	
K_01 – K_02	obserwacja aktywności studenta podczas dyskusji problemowej i jego zaangażowanie w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zbiorowych;	

Forma i warunki zaliczenia:	
Wykład: egzamin Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny, aktywność przeliczana na ocenę. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie odpowiedniej ilości plusów za aktywność (na studiach stacjonarnych pięć plusów, na studiach niestacjonarnych pięć plusów). Każda większa ilość plusów wpływa na podwyższenie oceny. Plusy są przeliczane na ocenę. 5-6 plusów ocena dostateczna 7-8 plusów ocena dostateczna plus 9-10 plusów ocena dobra 11-12 plusów ocena dobra plus 13 i więcej plusów ocena bardzo dobra Student otrzymuje propozycję oceny na podstawie pracy na ćwiczeniach i aktywności na wykładach. Studenci którzy nie wypracują przez cały semestr oceny przynajmniej dostatecznej oraz ci, którzy wypracowaną w ciągu semestru ocenę chcą podwyższyć przystępują do testu końcowego. Wówczas na ocenę końcową z przedmiotu (wpisywaną do systemu USOS Web) w 50% wpływa wynik testu oraz w 50% - ogólną ocenę z ćwiczeń.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	15 godzin
ćwiczenia	15 godzin
konsultacje	20 godzin
studiowanie wskazanej literatury przedmiotu	10 godzin
przygotowanie do ćwiczeń	10 godzin
przygotowanie do egzaminu	20 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	10 godzin
ćwiczenia	10 godzin
konsultacje	10 godzin
studiowanie wskazanej literatury przedmiotu	20 godzin
przygotowanie do ćwiczeń	20 godzin
przygotowanie do egzaminu	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia	
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Postępowanie sądowo-administracyjne
Nazwa w języku angielskim:	Court-administrative proceedings
Język wykładowy:	Język polski

Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Społecznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:	1		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Artur Olszewski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Artur Olszewski mgr Paweł Bujalski mgr Piotr Żywiecki	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z koncepcją sądowej kontroli administracji publicznej oraz uregulowaniem prawnym postępowania sądowo administracyjnego.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Student ma wiedzę na temat istoty postępowania sądowoadministracyjnego oraz na temat struktury sądownictwa administracyjnego w Polsce		K_W05
W_02	Student zna zakres właściwości sądów administracyjnych w Polsce oraz rodzaje skarg do sądów administracyjnych;		K_W07 K_W09
W_03	Student ma wiedzę na temat uczestników postępowania sądowoadministracyjnego, zna podstawowe instytucje prawne postępowania sądowo-administracyjnego.		K_W01
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi kwalifikować różne sytuacje procesowe w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz wskazywać podstawowe instytucje prawne w tym postępowaniu, potrafi identyfikować różne problemy proceduralne wynikające w procesie stosowania prawa w postępowaniu sądowoadministracyjnym		K_U02
U_02	Student potrafi sporządzić projekt podania, odwołania od decyzji administracyjnej, tytułu wykonawczego, skargi do sądu administracyjnego lub innego pisma procesowego występującego w postępowaniu administracyjnym, egzekucyjnym oraz przed wojewódzkim sądem administracyjnym		K_U03, K_U06, K_U08

Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	cechuje się odpowiedzialnością i starannością w wykonywaniu powierzanych mu zadań	K_K01, K_K02, K_K05
K_02	prawidłowo identyfikuje problemy pojawiające się w trakcie wykonywania zadań	K_K01, K_K03, K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu administracji i prawa		
Treści modułu kształcenia:		
1. Zagadnienia wprowadzające: źródła prawa postępowania sądowo- administracyjnego, sprawa sądowo-administracyjna, funkcje postępowania sądowo administracyjnego, dopuszczalność postępowania sądowo administracyjnego. 2. Model sądownictwa administracyjnego w Polsce. 3. Struktura i właściwość sądów administracyjnych 4. Zasady postępowania sądowo – administracyjnego. 5. Uczestnicy i strony postępowania sądowo – administracyjnego. 6. Skargi i wnioski w postępowaniu sądowo administracyjnym i ich wymogi. 7. Przebieg postępowania sądowo – administracyjnego 8. Rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowo- administracyjnym. 9. Środki zaskarżania 10. Postępowania szczególne. 11. Koszty postępowania sądowo – administracyjnego.		
Literatura podstawowa:		
B. Adamiak, J. Borkowski, Postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne, Warszawa 2024 H. Knysiak-Sudyka Postępowanie sądowoadministracyjne.Zarys wykładu. Warszawa 2020.		
Literatura dodatkowa:		
B. Dauter, B. Gruszczyński, A. Kabat , M. Niezgódka-Medek; Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz; Wolters Kluwer 2013 Z. Kmiecik, Postępowanie sądowoadministracyjne- zarys systemu, Warszawa 2017 M. Wierzbowski, Postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne, Warszawa 2022		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład: wykład informacyjny wspomagany prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy. Ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, analiza kazusów, dyskusja, praca w grupach		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się	
W_01 - W_03	egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru;	
U_01 - U_02	analiza konkretnych, przykładowych sytuacyjnych prawnych tzw. casusów i dyskusja na ćwiczeniach. ;	

K_01 - K_02	ocena systematyczności studenta i jego zaangażowania w dyskusję oraz pracę zespołową
-------------	--

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład: egzamin

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny

Zaliczenie na ocenę w formie testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru

Procentowy zakres ocen z testu:

91%-100% - 5,0

81%-90% - 4,5

71%-80% - 4,0

61%-70% - 3,5

51%-60% - 3,0

50%-0% - 2,0

Student uzyskuje zaliczenie ćwiczeń na podstawie rozwiązania zadania problemowego zleconego do samodzielnego opracowania i jego prezentacji oraz na podstawie aktywności w trakcie dyskusji tematycznych i stopnia przygotowania do nich.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	15 godzin
ćwiczenia	15 godzin
konsultacje	20 godzin
studiowanie wskazanej literatury przedmiotu	20 godzin
przygotowanie do zajęć	10 godzin
przygotowanie do pracy pisemnej	8 godzin
Przygotowanie do egzaminu	12
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
wykłady	15 godzin
ćwiczenia	10 godzin
konsultacje	15 godzin
studiowanie wskazanej literatury przedmiotu	15 godzin
przygotowanie do zajęć	15 godzin
Przygotowanie do pracy pisemnej	15 godzin
przygotowanie do egzaminu	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Nauka o państwie	
Nazwa w języku angielskim:		Science of state	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Administracja
Jednostka realizująca:		Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			„O”
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):			- drugiego stopnia
Rok studiów:	pierwszy		
Semestr:	1		
Liczba punktów ECTS:		6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Stanisław Faliński, prof. uczelni	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Stanisław Faliński, prof. uczelni Mgr Tomasz Chmiel	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy dotyczącej państwa, jego cech oraz form. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie cech państwa demokratycznego i autorytarnego. 3. Nabycie gotowości w kontekście prezentowania i uzasadniania swoich poglądów i racji.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	co to jest państwo jako instytucja życia społecznego.		K_W01, K_W03
W_02	ewolucję kształtu państwa od starożytności do dzisiaj.		K_W02
W_03	zróżnicowany kształt współczesnych państw.		K_W01, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI		Symbol efektu kierunkowego
	Student potrafi:		
U_01	wskazać cechy państwa demokratycznego.		K_U03, K_U04
U_02	wskazać cechy niedemokratycznych państw (autorytarnych, totalitarnych)		K_U03, K_U04
U_03	uzasadnić wyższość państwa demokratycznego nad dyktaturą.		K_U03, K_U04

Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	asertywnego prezentowania swoich poglądów i racji	K_K03
K_02	działania w grupie	K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza na temat polityki i prawa.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Geneza państwa 2. Ewolucja kształtu państwa i jego funkcji 3. Ukształtowanie się społeczeństw/narodów masowych 4. Państwo narodowe i nacjonalizm 5. Zaraza totalitaryzmów i państwa totalitarne 6. Autorytaryzm 7. Istota i ewolucja demokracji 8. Demokratyczne państwo prawne i jego zasady ustrojowe 9. Wybrane koncepcje współczesnej demokracji (F. Hayek, K. Popper, J. Rawls) 10. Społeczeństwo obywatelskie i subsydiarne państwo 11. Decentralizacja i interwencjonizm państwa 12. System polityczny demokratycznego państwa unitarnego - przykład Francji 13. System polityczny demokratycznego państwa federalnego - przykład Niemiec 14. System polityczny demokratycznego państwa regionalnego – przykład Hiszpanii 15. Państwa a Unia Europejska Na ćwiczeniach uszczegółowienie lub rozwinięcie w/w treści, np. przedstawienie systemów politycznych kolejnych państw europejskich lub pozaeuropejskich.		
Literatura podstawowa:		
1. Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych, red. K. Wojtaszczyk i W. Jakubowski, Warszawa 2004 lub wydanie późniejsze. 2. Heywood A., Politologia, Warszawa 2009. 3. Żyro T., Wstęp do politologii, Warszawa 2004 4. Współczesne systemy polityczne, red. M. Żmigrodzki i B. Dziemidok-Olszewska, Warszawa 2007		
Literatura dodatkowa:		
1. J. Baszkiewicz, Władza, Wrocław 1999 2. E. Zieliński, Nauka o państwie i polityce, Warszawa 2001.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych oraz elementami dyskusji ze studentami. Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Egzamin pisemny polegający na udzieleniu odpowiedzi na wcześniej podane pytania, kolokwia w różnej formie.
U_01, U_02, U_03	Przygotowanie prezentacji, eseju; omówienie projektu, studium przypadku.
K_01, K_02	Obserwacja zachowania studenta podczas pracy w grupie przygotowującej projekt, obserwacja studenta podczas prezentacji, obserwacja zachowania studenta w relacjach z koleżankami i kolegami, etc.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym

Ćwiczenia: zaliczenie bez oceny na podstawie uzyskania minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego, aktywności studenta na zajęciach oraz współdziałania w grupie w związku z opracowaniem zagadnienia problemowego.

Ocena z egzaminu pisemnego:

91 – 100% - bardzo dobry

81 - 90 % - dobry plus

71 – 80 % - dobry

61 – 70 % - dostateczny plus

51 – 60 % - dostateczny

50 – 0 % - niedostateczny

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi średnią ocenę (wpisywaną do systemu USOS Web) uzyskaną z egzaminu pisemnego i minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego(esej) oraz aktywności studenta na zajęciach a także współdziałania w grupie w związku z opracowaniem zagadnienia problemowego.

Egzamin pisemny z pytań wcześniej podanych, poprzedzony zaliczeniem ćwiczeń.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	30
Ćwiczenia	15
Konsultacje	31
Praca własna studenta	9
Studiowanie zadanych fragmentów literatury	20
Przygotowanie materiałów na ćwiczenia	20
Przygotowanie do egzaminu	25
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150
Punkty ECTS za przedmiot	6

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15
Ćwiczenia	10

Konsultacje	24
Praca własna studenta	25
Studiowanie zadanych fragmentów literatury	20
Przygotowanie materiałów na ćwiczenia	20
Przygotowanie do egzaminu	36
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150
Punkty ECTS za przedmiot	6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Współczesność i perspektywy administracji publicznej	
Nazwa w języku angielskim:		Contemporary times and perspectives of public administration	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Administracja
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Społecznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):			Drugiego stopnia
Rok studiów:	I		
Semestr:	1		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Agnieszka Dybowska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Agnieszka Dybowska Mgr Urszula Kierzkowska	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zrozumienie zachodzących w administracji publicznej zmian oraz ich konsekwencji dla sprawnego i skutecznego zarządzania administracją publiczną.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA		Symbol efektu kierunkowego

W_01	Ma zaawansowaną wiedzę na temat dotychczasowych zmian w administracji publicznej.	K_W05, K_W09
W_02	Ma wiedzę o zmianach zachodzących w administracji i ich konsekwencjach.	K_W09
W_03	Ma wiedzę o zagrożeniach w zarządzaniu strukturami administracji publicznej.	K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi prognozować procesy i zjawiska z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi nauk o polityce i administracji	K_U05
U_02	Analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania.	K_U03, K_U04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności dla myślenia i działania praktycznego.	K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość historii administracji		
Treści modułu kształcenia:		
1. Podstawowe kierunki przemian regulacji prawnej administracji publicznej 2. Ogólnokrajowe wydarzenia, które wpłynęły na rozwój administracji publicznej. 3. Reformy administracji publicznej w niepodległej Polsce. 4. Administracja polska wobec globalizacji i europeizacji 5. Nowe publiczne zarządzanie 6. Współczesne zagrożenia administracji publicznej 7. Polityki publiczne jako instrumenty działania administracji. 8. Znaczenie służby cywilnej dla rozwoju administracji publicznej. 9. Niestabilność w świecie współczesnym i ich wpływ na administrację. 10. Patologie zagrażające administracji.		

11. Rozwój nowoczesnych technologii jako czynnik wpływający na kształt administracji publicznej.
12. Projektowanie uniwersalne w administracji publicznej – zmiana postrzegania roli i miejsca w społeczeństwie osób z szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami

Literatura podstawowa:

1. J. Hausner, *Administracja publiczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2023
2. M. Raczyńska, K. Krukowski, *Zarządzanie w administracji publicznej Od idealnej biurokracji do zarządzania procesowego*, Instytut Spraw Publicznych UJ, Kraków 2020.
3. K. Noworol, *Wyzwania partycypacji w zarządzaniu publicznym*, Instytut Spraw Publicznych UJ, Kraków 2020.

Literatura dodatkowa:

1. M. Giełda, R. Raszevska-Skałicka, . *Administracja publiczna wobec wyzwań i oczekiwań społecznych*, E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa, Wrocław 2015.
- 2 S. Faliński, D.Strus (red) *Oblicza polityk publicznych*, Wydawnictwo Naukowe UPH, Siedlce 2023
- 3 A. Dybowska, *Europejskie polityki publiczne dla młodzieży – rys historyczny i perspektywy*, Wydawnictwo Naukowe UPH, Siedlce 2023.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

Ćwiczenia prowadzone są z wykorzystaniem zadań, ćwiczeń, przykładów z praktyki pozwalających na kształtowanie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01 W_02 W_03	Kolokwium pisemne
U_01 U_02	Studium przypadku
K_01	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych, obserwacja aktywności studenta w prowadzonych w trakcie zajęć dyskusjach

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – kolokwium pisemne obejmujące całość materiału określonego w sylabusie.

Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę, na które składa się ocena pracy studenta i aktywności w dyskusjach tematycznych.

Pozytywna ocena z ćwiczeń warunkuje zaliczenie całego przedmiotu. Na podstawie oceny z egzaminu i oceny końcowej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ocena końcowa z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu.

91% - 100% - bdb (5,0),

81% - 90% - db+ (4,5),

71% - 80% - db (4,0),

61% - 70% - dst+ (3,5),

51% - 60% - dst (3,0),

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15
Ćwiczenia	15
Konsultacje	20
Czytanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	20
Przygotowanie do egzaminu	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15
Ćwiczenia	10
Konsultacje	5
Czytanie zadanych wybranych fragmentów literatury	20
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	30

Przygotowanie do egzaminu	40
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4